

МОДЕЛІ ТА ТЕХНОЛОГІЇ СУПРОВОДУ ПРОЦЕСІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Яковлєва І.Р.¹; Чернов С.К. д.т.н., проф.²

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Україна, Миколаїв

¹iryna.yakovlieva@nuos.edu.ua; ²19chk@gmail.com

Анотація. Підвищення рівня знань та умінь студентів відповідно до навчальних планів, спеціальності та курсу в різних напрямленнях та формах навчання.

Ключові слова: Дистанційне навчання; технології дистанційного навчання, структурно-функціональна модель дистанційного навчання.

Вступна частина. Наслідком бурхливого розвитку інформатизації суспільства, постійного зниження вартості послуг на використання глобальної мережі Internet та суттєве поглиблення процесів упровадження інформаційних технологій в освітню практику стала поява дистанційного навчання як найбільш перспективної, гуманістичної, інтегральної і орієнтованої на індивідуалізацію форми освітнього процесу [1].

Дистанційне навчання представляє собою нову організацію освіти, що ґрунтується на використанні як кращих традиційних методів отримання знань, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, а також на принципах самоосвіти. Дає змогу впроваджувати інтерактивні технології викладання матеріалу, здобувати повноцінну вищу освіту або підвищувати кваліфікацію і має такі переваги, як гнучкість, актуальність, зручність, модульність, економічна ефективність, інтерактивність, відсутність географічних кордонів для здобуття освіти.

Гнучкість дистанційного навчання полягає у можливості викладання матеріалу курсу з урахуванням підготовки та здібностей студентів. Це досягається створенням альтернативних сайтів для одержання більш детальної або додаткової інформації із складних тем, або низки питань-підказок.

При дистанційному навчанні змінюється роль і вимоги до викладачів. Лекції складають лише невелику частку учбового процесу. Основне завдання – зорієнтувати студентів на творчий пошук інформації, уміння самостійно набувати необхідні знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань з використанням сучасних технологій. Викладачі дистанційних курсів повинні мати універсальну підготовку – володіти сучасними педагогічними та інформаційними технологіями, бути психологічно готовими до роботи зі студентами у новому навчально-пізнавальному середовищі. Завдяки таким засобам дистанційного навчання, як дискусійні форуми, електронні обговорення засвоєного матеріалу створюється нове навчальне середовище, в якому студенти відчувають себе невід’ємною частиною колективу, що посилює мотивацію до навчання. У свою чергу, викладачі повинні володіти методами створення і підтримки такого навчального середовища, розробляти стратегії активної взаємодії між учасниками навчального процесу, підвищувати творчу активність студентів і власну кваліфікацію [2].

Широкий доступ студентів до освітніх ресурсів, не обмежені часом та відстанню можливості працювати з електронними варіантами програмно-методичного забезпечення по тим чи іншим дисциплінам формують відповідний рівень предметного діалогу «викладач-студент». У зв’язку із цим, новою функцією викладача є пошук діалогових комунікацій, що підвищують мотивацію навчання, сприяють розвитку пізнавальних інтересів студентів.

Для того, щоб навчання було максимально ефективним, його потрібно правильно організувати за допомогою системи обов'язкових організаційних заходів. По-перше, необхідно встановити рівень базових знань з дисципліни у кожного студента (вхідний контроль), а також виявити їх індивідуальні дані – інтереси, потреби, ціннісні орієнтації. По-друге, з урахуванням мети і завдань навчальної дисципліни, а також результатів аналізу інформації про ціннісні орієнтації студентів, що була отримана на попередньому організаційному етапі, сформулювати для студентів пакет навчально-методичного забезпечення в електронному вигляді. По-третє, ознайомити студентів з наявними навчально-методичними матеріалами, надати рекомендації щодо організації та методики роботи з різними складовими цього пакету, а також конкретну інформацію про доступ до інших сайтів, зміст яких буде корисним при самостійній навчально-пізнавальній роботі. Крім того, необхідно довести до відома студентів заплановані контрольні заходи, пояснити, у якій формі вони будуть проводитись, надати критерії оцінки знань [3].

Актуальність. Дистанційне навчання проявляється у можливості запровадження новітніх педагогічних, психологічних і методологічних розробок з розбиттям матеріалу на окремі функціонально завершені модулі (теми), які вивчаються у міру засвоєння і відповідають здібностям окремого студента або групи загалом.

Основна частина. Педагогічні технології дистанційного навчання - це технології опосередкованого активного спілкування викладачів зі студентами з використанням телекомунікаційного зв'язку та методології індивідуальної роботи студентів з структурованим навчальним матеріалом, представленим у електронному вигляді.

Інформаційні технології дистанційного навчання - це технології створення, передачі та збереження навчальних матеріалів, організації і супроводу навчального процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку.

Мережна технологія – це використання засобів віддаленого доступу для одержання потрібної навчальної інформації, проведення контролю знань та індивідуальних консультацій з викладачами. Ця технологія значно ефективніша за традиційну тому, що вона орієнтується на індивідуалізацію навчання.

Технології дистанційного навчання можуть використовуватись не тільки в дистанційній освіті, а й в інших формах навчання: очній, заочній, екстернаті; крім того - в окремих дисциплінах або блоках дисциплін, що призначені для підвищення освітнього рівня чи кваліфікації окремих осіб та (або) груп слухачів.

Ефективна структурно-функціональна модель дистанційного навчання має наступні складові:

1. Цільовий який визначає мету навчального процесу.
2. Змістовий залежить від об'єкта навчального процесу – галузі суспільної діяльності, яку опановує реципієнт, та тих компетентностей, що формує викладач (також визначають навчальні програми конкретної дисципліни).
3. Діяльнісний що передбачає засвоєння знань, формування вмій у процесі діяльності. Головним орієнтиром у дистанційній формі навчання має стати не максимальна кількість запропонованих для виконання завдань, а їхня якість, різноманітність та можливість вибору студентом.
4. Діагностично-оцінювальний. Це невід'ємний складник освітнього процесу. На цьому етапі відбувається контроль знань студентів, оцінювання, аналіз перебігу педагогічного процесу.
5. Соціально-емоційний. Основним недоліком дистанційного навчання є обмеження безпосереднього спілкування, взаємодії з іншими учасниками процесу [4].

Висновки. У ході виконання науково-дослідницької роботи були досліджені моделі дистанційного навчання, розглянуто та проаналізовано технології дистанційного навчання, застосування автоматизованих систем контролю знань. Дистанційне навчання – це перспективна форма організації навчання, у якій студент виступає активним суб'єктом навчання, що сприяє його самостійності, підвищенню навчальної мотивації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Андреев, А.А. (2013). Дидактичні основи дистанційного навчання. Взято з <https://uadoc.zavantag.com/text/3276/index-1.html?page=2>.
- [2] Побудова системи дистанційного навчання. (2013). Взято з https://otherreferats.allbest.ru/programming/00258547_0.html.
- [3] Системи дистанційного навчання. Переваги та недоліки. (2019). Взято з <https://studfile.net/preview/9437881/page:20/>
- [4] Стадній, А. (2020). Моделі дистанційного навчання. Взято з <https://op.ua/ru/pedclass/nauchnaya-statya/modeli-distanciynogo-navchannya>.

Yakovleva I.R., Chernov S.K.

Models and technologies for supporting distance learning processes

Abstract. Improving the level of knowledge and skills of students in accordance with the curriculum, specialty and course in various areas and forms of education.

Keywords: Distance learning; distance learning technologies; structural and functional model of distance learning.